

Hoskelaiset

SUKUSEURAN
JÄSENLEHTI

12.12.2025

Nro: 52

Iloinen tervehdys sukuseuramme jäsenille!

Kun ikää tulee lisää, niin aikakin rientää nopeammin. Tuntuu kuin vasta äsken kirjoitin viime vuoden tervehdystä. Matin ja Tepon ”Minä tunnen kuinka vauhti kiihtyy” -kappale voisi jo olla ”elämäni biisi”.

Alkuvuodesta vietin firmani, Hartolan Fysioterapian, 30-vuotisjuhlia. Itse lääkäintävoimistelijaksi, nykyisin olemme fysioterapeutteja, valmistumisesta tulee joulukuussa kuluneeksi 44 vuotta. Aika on lentänyt kuin siivillä.

Päätin palkita itseni pitkästä urasta osallistumalla touko–kesäkuun vaihteessa järjestettyyn maailmanlaajuiseen fysioterapeuttien kokoukseen Japanin pääkaupungissa Tokiossa. Suomesta lähti samalle reissulle noin 30 kollegaani ja matka kesti 11 päivää. Lentomatka oli jo pitkä, melkein 14 tuntia. Lentokentillä oli jonottelua niin Suomen kuin varsinkin Japanin päässä. Ohje: Lähtekää matkalle vielä, kun jalka nousee! Matkanteko on raskasta.

Suurkaupungin metrot tulivat tutuiksi. Metroissa piti olla hiljaa, kännykkään ei saanut puhua eikä muutenkaan puhua äänekkäästi. Opiti syömään puikoilla, nuudelisoppaakin. Useassa ravintolassa oli käytössä QR-koodit, eli kännyköillä piti katsoa menu ja tilata. Robotit tarjoilivat joissakin ravintoloissa. Japanin kielestä en ymmärtänyt mitään, mutta onneksi ruokalajeista oli usein kuvat esillä. Yhtenä iltana tilaus meni kuitenkin aivan pieleen. Näin kuvassa paistin palasia ja salaattia, mutta pöytään tuotiin läskin paloja ja raakaa sipulia..... Lämmitetyt vessanpytyn istuimet, alapään pesusuihkut vessanpytystä ja tuuletus lopuksi. Napista sai painettua myös taustamusiikkia vessatoimituksen ajaksi, ettei itse tai kukaan muu häiriinny. Siinäpä sitä ihmettelyä maalaistytölle.

Paras hetki oli kuitenkin paluu Helsinki–Vantaan lentokentälle 2.6 klo 5.00. Ihana valoisa aamu, muutama ihminen lentokentällä, liikennettä ei juuri ollenkaan ja ihana vihreys joka paikassa. Yhdyn jalkaväenkenraali Adolf Ehrnroothin sanoihin: ”Suomi on hyvä maa, se on paras maa meille suomalaisille”. Siispä, taas piti mennä tarpeeksi kauas, että osaa arvostaa kaikkea sitä hyvää, mitä meillä on.

Kun ikää tulee joka vuosi lisää, niin muistisairaudetkin puhuttavat. Muistisairaus on kansantauti siinä, missä sydän- ja verisuonitauditkin. Ennaltaehkäisyä toimii mm. hyvä fyysinen kunto ja laajat sosiaaliset ympyrät. Osallistukaamme siis erilaisiin tapahtumiin, tavatkaamme erilaisia ihmisiä eikä jäädä omaan tupaan jumittumaan. Karjalan Liiton tapahtumia on sankoin mitoin ja Karjalaiset kesäjuhlat ovat tänä vuonna Oulussa 13.–14.6.2026. Vahviala-seurallakin on paljon aktiviteetteja. 5.7.2026 Vahviala-juhlat ovat Elimäellä. Jokainen tapahtuma vaatii paljon suunnittelua ja työtunteja. Mielestäni silloin, kun joku jaksaa järjestää jotain, on syytä itsekkin jaksaa osallistua. Ensi kesänä ei siis ole seuramme kotiseutumatkaa, mutta Lappeenrannan teatterin ohjelmistossa olisi ”Karjalainen juttu”, kotiseutumatkasta kertova näytelmä. Näytelmä on ohjelmistossa aina 25.4.2026 näillä näkymin. Sinne voi mennä muistelemaan kotiseutumatkojen tunnelmaa.

Päivi Heimola Tokiossa.

*Osallistutaan eri
tapahtumiin ja
torjutaan dementiaa!*

Päivi Heimola

Hartolan fysioterapian mainos.

Lotta Svärd -kahvikuppi

Koskelaisten sukuseuran vuosikokous

Kokous pidettiin lauantaina 17.5.2025 klo 12–12.55 Lottamuseolla, Tuusulassa. Osallistujia oli 18. Ennen kokousta ruokailimme Lottamuseolla ja saimme kirjaston käyttööme kokousta varten.

Seuran puheenjohtaja Päivi Heimola toimi puheenjohtajana, Vuokko Mäki pöytäkirjanpitäjänä ja Auli Reijonen ja Margit Valtonen valittiin pöytäkirjantarkastajiksi ja ääntenlaskijoiksi.

Kokouksessa käsiteltiin sääntöjen 11 §:n asiat. Aluksi käytiin läpi 1.1.2023–31.12.2024 toimintakertomus, tilinpäätökset ja toiminnantarkastajan lausunnot.

Päivi Heimola luki toimintakertomuksen. 2023 vuosikokous pidettiin huhtikuussa Lahnajärvellä ja sen jälkeen kävimme Hyrsylän mutkassa. Mukana oli 32 henkilöä. Kesäkuussa 2024 jäseniämme oli Karjalan Liiton kesäjuhlissa Mikkelissä. Hallitus kokoontui toimikautena 5 kertaa ja molempina vuosina ilmestyi jäsenlehti. Toimintakertomus hyväksyttiin.

Marjatta Larsio esitteli tilinpäätökset ja tiedoksi merkittiin, että 2023 tilinpäätös tappiota -439,57 e ja 2024 tilinpäätös osoitti tuottoa 132,26 e. Tilinpäätökset vahvistettiin. Toiminnantarkastajan lausuntojen jälkeen myönnettiin vastuuvapaus hallitukselle ja toimihenkilöille.

TILINPÄÄTÖS 1.1.2024 - 31.12.2024

TULOSLASKELMA

Varsinainen toiminta

Tuotot

3000 Muut tuotot

Tuotot yhteensä

Kulut

Muut kulut

Varsinaisen toiminnan kulut

4000 Varsinaisen toiminnan kulut

4010 Varsinaisen toiminnan kulut, lehdet, julkaisu

Varsinaisen toiminnan kulut yhteensä

Matkakulut

7800 Matkaliput

7830 Ruokailut matkalla

Matkakulut yhteensä

Hallintopalvelut

8380 Taloushallintopalvelut

Hallintopalvelut yhteensä

Muut hallintokulut

8540 Posti- ja lähettikulut

8560 Rahaliikenteen kulut

8620 Toimistotarvikkeet

8650 Kokous- ja neuvottelukulut

Muut hallintokulut yhteensä

Muut kulut yhteensä

Kulut yhteensä

Varsinainen toiminta yhteensä

Varainhankinta

Tuotot

Varainhankinnan tuotot

Jäsenmaksutuotot vain sukuseuran jäseniltä

Jäsenmaksutilitykset Karjalan liitolta

9000 Jäsenmaksutuotot

9010 Saadut avustukset ja lahjoitukset

Tuotot yhteensä

Varainhankinta yhteensä

Tilikauden tulos yhteensä

Tilikauden ylijäämä (alijäämä) yhteensä

1.1.-31.12.2024

1.1.-31.12.2023

TASE

1.1.-31.12.2024

1.1.-31.12.2023

Vastaavaa

VAIHTUVAT VASTAAVAT

Rahat ja pankkisaamiset

Pankkisaamiset

1920 Pankkitili 2

Pankkisaamiset yhteensä

Rahat ja pankkisaamiset yhteensä

VAIHTUVAT VASTAAVAT YHTEENSÄ

Vastaavaa yhteensä

Vastattavaa

OMA PÄÄOMA

Edellisten tilikausien voitto (tappio)

2251 Edellisten tilikausien voitto (tappio)

Tilikauden tulos

Edellisten tilikausien voitto (tappio) yhteensä

Tilikauden voitto (tappio) yhteensä

OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ

Vastattavaa yhteensä

594,51 €

- €

594,51 €

594,51 €

594,51 €

594,51 €

2 443,15 €

- 1 848,64 €

594,51 €

- €

594,51 €

594,51 €

Päivi Heimola esitti toimintasuunnitelman 2025–2026, jonka mukaan jatkamme edelliseen malliin kokoontumalla vasta 2027 vuosikokoukseen. Paikaksi ehdotettiin Lahden historiallista museota tai jonkin teatteriesityksen yhteyteen. Osallistutaan mahdollisuuksien mukaan Karjalan Liiton ja Vahvialaseuran toimintaan. Lisää ideoita vastaanotetaan edelleen ja myös juttuja lehteen. Se hyväksyttiin.

Marjatta Larsio esitteli talousarviot vuodelle 2025 ja 2026. Tässä yhteydessä keskusteltiin vilkkaasti jäsenmaksun nostamisesta joko 15 tai 20 euroon vuonna 2026. Äänestyksen mennessä tasan, puheenjohtaja päätti jäsenmaksuksi 15 euroa. Talousarvio hyväksyttiin. Karjalan Liitto nostaa jäsenmaksun 25 euroon vuonna 2026, joten jatkossa maksu on 25+15, eli 40 euroa, kun on Karjalan Liiton jäsen. Karjalan Liitto laskuttaa alkuvuodesta 2026. Vain Koskelaisten sukuseuraan kuuluva jäsen maksaa 15 euroa lehden mukana tulevan laskun mukaisesti.

Talousarvio 2025

Tuotot

Jäsenmaksut	1236
Yhteensä	1236

Kulut

Lehden kulut	440
Markkinointi ja muistamiset	100
Taloushallinto	0
Postikulut	600
Pankkikulut	50
Kokous- ja neuvottelukulut	150
Jäsenmaksu	50
Kotiseutumatka	0
Kesäretki	0
Verot	0
Muut kulut	0
Yhteensä	1390

Voitto/tappio	-154
---------------	------

Talousarvio 2026

Tuotot

Jäsenmaksut	1545
Yhteensä	1545

Kulut

Lehden kulut	440
Markkinointi ja muistamiset	100
Taloushallinto	0
Postikulut	600
Pankkikulut	50
Kokouskulut	150
Jäsenmaksu	50
Kotiseutumatka	0
Kokous ja kesätapaaminen	0
Verot	0
Muut kulut	0
Yhteensä	1390

Voitto/tappio	155
---------------	-----

Seurassamme on tällä hetkellä 113 jäsentä.

Päivi Heimola valittiin puheenjohtajaksi ja Juha Henriksson varapuheenjohtajaksi vuosille 2025 ja 2026. Erovuorossa olleet Marjatta Larsio, Vuokko Mäki ja Margit Valtonen valittiin 4-vuotiskaudelle ja Lea Lääperi, Soili Koskelainen ja Anu-Leena Koskelainen jatkavat hallituksessa kaksi vuotta.

Toiminnantarkastajana ollut Tarja Laitinen ja varatoiminnantarkastajana ollut Jaana Koskelainen valittiin jatkamaan.

Kokouskutsu ja muut tiedonannot ilmoitetaan joulukuussa ilmestyvässä lehdessä, lähetetään sähköpostitse ja ilman sähköpostia oleville jäsenille kirjeitse. Mahdolliset sähköpostiosoitteet olisi hyvä ilmoittaa Marjatta Larsiolle.

Puheenjohtaja kiitti kokoukseen osallistujia. Tämän jälkeen jokainen esittäytyi vielä lyhyesti.

Lottamuseo

Tilaisuus jatkui Lottamuseoon tutustumisella. Kuulimme Lotta-järjestön historiaa ja sen jälkeen sai tutustua itsenäisesti näyttelyihin.

Museo-opas ja asiakaspalveluvastaava Pauliina Pajala kertoi museossa olevan kolme näyttelyä: Lotta Svärd – tulevaisuuden rakentajat -näyttely, erikoisnäyttely Tuntematon lotta 25.10.2024–28.2.2027 ja ulkonäyttelytilassa erikoisnäyttely Vaaran vuodet – Sodan ja rauhan välissä. Vaaran vuodet -pakohuonepeliin voi myös varata aikoja. Tutustuimme erityisesti kahteen ensin mainittuun.

Tuntematon lotta -näyttely koostuu valokuvista, jotka ovat osa yhteistä muistiamme. Niiden avulla muistamme ja tulemme muistetuiksi. Menneisyydestä kiinnostuneelle valokuvan arvokkain ominaisuus on sen mukanaan kantama tarina. Mutta mitä kuvat kertovat, jos tieto henkilöistä, tapahtumista ja paikoista katoaa tai ajan kuluessa unohtuu?

Käydessäni myöhemmin museolla pihalle oli ilmestynyt erittäin vaikuttava näky. Pyykinaruille ripustetut lakanat heiluivat kesän ajan vienossa tuulen vireessä Lottamuseon puutarhassa. Jokaiseen lakanaan on painettu naisen kuva. Lotan kuva.

Liitän tähän linkin Lottagalleriaan <https://lottasvard.fi/lottamuseo/lottagalleria/lisa-a-lotta-galleriaan> (toimii nettilehdessä). Jos sinulla on tiedossa joku lottana toiminut henkilö, hänen tietonsa voi käydä lisäämässä tähän galleriaan.

Lotta Svärd – tulevaisuuden rakentajat -näyttely toisessa kerroksessa on yli 100 vuoden aikamatka täynnä mielenkiintoisia tarinoita, kiinnostavia yksityiskohtia ja vivahteikkaita elämäntarinoita. Näyttelyn keskiössä on suomalaisten naisten vapaaehtoinen työ, joka linkittyy kiinteäksi osaksi Suomen historiaa.

Lottamuseo. Kuva Margit Valtonen

Lotta-järjestön historia tiivistettynä kertoo, että se perustettiin vuonna 1921 ja lopetettiin vuonna 1944. Lotat perustivat syksyllä 1944 Suomen Naisten Huoltosäätiön jatkamaan lottajärjestön huolto- ja avustustyötä. Työmaahuolto-niminen yhdistys oli Lapin jälleenrakennustöiden muo-
nittajana, osallistui 1952 olympialaisten ruoka-
huoltoon. Vuonna 1978 Fazer osti Työmaa-
huollon, joka oli työpaikkaruokailun uranuurtaja. Vuonna 2004 huoltosäätiön nimi muutettiin Lotta Svärd Säätiöksi.

Tuusulan Syvärannassa toimi Syvärannan Lottaopisto vuosina 1937–1944. Syy opiston sijainnille oli se, että läheisellä Suojeluskuntain Päälystökoululla oli järjestetty lottien kesä-
kursseja jo 1920-luvulta lähtien. Lisäkoulutus-
tilaa tarvittiin, joten vuonna 1936 Lotta Svärd -
järjestö osti Onni W. Tuiskun säätiöltä Syvä-
rannan tilan rakennuksineen lottaopistoksi ja
lepokodiksi. Opistossa koulutettiin lottia johto-
tehtäviin ja erikoisaloille. Eniten järjestettiin
viesti- ja radiosähkötäjäkursseja. Talvisodan
aikana Syväranta oli Puolustusvoimien tiedus-
telukeskuksena. Lottaopistossa järjestettiin
vuosien 1937–1943 välillä 61 kurssia, joihin
osallistui lähes 2000 lottaa.

Syväranta paloi 1.4.1947. Uusi Lottamuseo, palanutta huvilaa ulkonäöltään jäljittelevä rakennus, valmistui vuonna 1995, ja itse Lottamuseo avattiin yleisölle vuonna 1996 Syvärannan tilalla.

Syvärannan monivaiheinen historia alkaa jo vuodesta 1869, kun se lohkottiin huvilapalstaksi Gustavelundin tilasta. Lisätietoa tästä löytyy Tuusulan kunnan sivuilta Lottamuseo-
hakusanalla.

Vuokko Mäki

Vanhoja kodin esineitä Lottamuseon näyttelystä.

Vanhoja kodin esineitä Lottamuseon näyttelystä.

Lottapuku

Lottapuvun historia alkaa 1910-luvulta, mutta yhtenäinen harmaa malli hyväksyttiin vuonna 1922. Puku oli alun perin harmaata puuvillakangasta, ja siihen kuului irrotettava valkoinen kaulus ja valkoiset kalvosimet. Myöhemmin pukuun tuli lottalakki suojeluskuntamallin mukaan ja juhlatilaisuuksiin käytettiin villakankaista juhlapukua. Järjestön lakkauttamisen jälkeen 1944 lottapukujen käyttö jatkui maanpuolustusaiheisissa tilaisuuksissa, ja nykyään perinneasuja käytetään kunnioittamaan lottia, kun niissä ei käytetä alkuperäisiä järjestömerkkejä.

Kaikki jutun kuvat Margit Valtonen.

Entisiä kahvimerkkejä ja kahvin vahviketta, sikuria.

Sikuria käytettiin kahvin korvikkeissa. Monilla pihilla kasvatettiin sikurijuurta. Syksyllä juuret korjattiin, pestiin, paloitettiin ja kuivatettiin uunissa. Lopuksi palat paahdettiin, jauhettiin hienoksi kahvimyllyssä ja sekoitettiin kahviin.

28.10.1939 alkoi kahvin säännöstely, koska kahvin tuonti ulkomailta kulutti Suomen jo entuudestaan niukkoja valuuttavaroja. Säännöstely jatkui 10 vuotta vielä sodan päättymisen jälkeenkin: kahvi vapautettiin nimittäin vasta vuonna 1954. Ensimmäinen säännöstelyannos oli neljänneskilo kahvia henkilöä kohden kuukaudessa.

Unohdettu Lotta -näyttely sijaitsee Syvärannan puutarhassa. Vuosina 1904–1916 omistajina olleiden Ushkovien jäljiltä on tallessa mm. kuvassa näkyvät patsas ja hämähäkinseittiportti. Kuva Vuokko Mäki

Kuva Margit Valtonen

Kuva Margit Valtonen

Vahvialan Tervajärveltä lasiyrittäjäksi Keravalle

Juttu on kirjoitettu Erkki Koskelaisen lesken, Kaija Koskelaisen, haastattelun pohjalta.

Erkki Koskelainen syntyi Vahvialassa Tervajärven kylässä 14.3.1938. Vanhemmat ja isovanhemmat olivat maanviljelijöitä. Erkillä oli seitsemän sisarusta, ja iso perhe asui isovanhempien kanssa samassa talossa, mikä tuohon aikaan oli yleistä. Sodan syttyessä Erkki oli vasta vuoden vanha, joten evakkoon lähdöstä hänellä ei ollut muistikuvia. Äitinsä oli kertonut Erkillle evakkoajoista mm. sen, kun Nurmen asemaa pommitettiin heidän evakkoon lähtiessä.

Vuokratilat Aurinkomäellä rautakaupan vanhassa varastossa (1977).

Ensimmäinen evakkopaikka oli Oripää, josta he palasivat takaisin Karjalaan vuonna 1942. Kahden vuoden kuluttua tuli taas käsky lähteä evakkomatkalke ja tällöin perheen suuntana oli Askola. Sitten he saivat evakkotilan Artjärveltä Marttalan talosta, joka sijaitsi Artjärven Metsäkulmassa. Siellä Erkki kävi Metsäkylän kansakoulua. Lapsuus- ja nuoruusvuodet kuluivat Artjärvellä, jossa Erkki tapasi tansseissa tulevan vaimonsa, Kaijan. Noihin aikoihin Erkki harrasti tanhua, mikä sitten nuoruusvuosien jälkeen jäi.

Kaija oli syntyjään Artjärven tyttöjä ja jutun kirjoittajan enon vaimon serkku, mikä ilmeni haastattelua tehdessä. Erkki ja Kaija alkoivat seurustella jo Artjärvellä, mutta muuttivat myöhemmin tahoillaan Lahteen, jossa sitten seurustelu jatkui johtaen avioliittoon. Armeijan Erkki kävi Kouvolan Utissa. Hän kävi Lahdessa Kansankorkeakoulun ja Valkealassa Valkealaopiston, minkä jälkeen aloitti työt Lahden lasiliikkeessä. Erkki ja Kaija ja avioituivat vuonna 1962 ja esikoinen, Mona-tytär, syntyi heidän Lahdessa asuessa.

Muutaman avioliittovuoden jälkeen nuori perhe muutti Keravalle, jonne Kaijan veli, Vesa, houkutteli heidät erään firman talonmiehiksi. Erkki hakeutui töihin Helsinkiin lasiliikkeeseen, ja Kaija jatkoi talonmiehenä.

Kohta Vesa kannusti Erkkiä perustamaan oman lasiliikkeen, jotta ansiot paranisivat. Erkki otti ehdotuksesta vaarin ja perusti talvella vuonna 1969 Pika-Lasin Keravalle, jossa ei vielä ollut lasiliikettä

Pekka, Mona ja Erkki Keravan Messuilla (1987).

Pekan intohimona ovat historialliset autot (1989).

eikä näin ollen myöskään kilpailijoita. Aluksi lasiliike toimi vanhassa ladossa, jossa ei ollut lämmitystä eikä puhelinta. Työtilaukset tulivat kotipuhelimeen, ja Kaija juoksi toimittamaan ne Erkkille tien toiselle puolelle. Aluksi töitä oli harvakseltaan ja Erkki aloittikin aamut pelaten pasianssia tilauksia odotellessa. Vähitellen työt lisääntyivät ja vuonna 1974 lasiliike muutti vuokratiloihin Keravan Aurinkomäelle, Nurmisen rautakaupan entisen varastoon. Siellä Erkki palkkasi jo muutaman työntekijän.

Kun tilaukset ja työt lisääntyivät ja toimintaa oli laajennettava, Erkki asteli SYP:iin hakemaan lainaa tonttia ja hallin rakentamista varten. Siellä ei pankinjohtaja uskonut Pika-Lasin tarinaan, joten Erkki jatkoi KOP:iin, josta laina heltisi. Vuonna 1977 valmistui Santaniitynkadulle oma halli, joka vihdoinkin oli lämmin ja johon tuli juokseva vesi. Vettä tarvittiin mm. hiontakoneen toimintaan.

Erkin vävy, Pekka Vesterinen, tuli yritykseen vuonna 1983 ja vaimonsa Mona vuonna 1986. Kaija oli mukana yrityksessä Monan tuloon saakka. Vuonna 1991 Pika-Lasi sai vuoden Yrittäjä-palkinnon ja kohta sen jälkeen vuonna 1995 Erkin poika, Sampsa Koskelainen, löysi tiensä perheyritykseen. Yrityksen toiminnan edelleen kasvaessa tuli uuden hallin tarve. Halli valmistui vuonna 2004, ja Pika-Lasi jatkaa kyseisissä tiloissa edelleen.

Erkki työskenteli yrityksessä elämänsä loppuun asti vuoteen 2024, vaikkakin sukupolven vaihdos oli tehty jo vuonna 2008. Tällöin pojasta tuli yrityksen toimitusjohtaja. Nyt työntekijöinä on 3 suvun jäsentä ja 3 vierasta työntekijää.

Erkki oli intohimoinen ja ahkera yrittäjä ja tehokas työssään. Hän oli vanhoilla päivilläänkin kädentaitoinen ja osallistui verstastöihin. Hän oli Pika-Lasin paras ja nopein kittipokien tekijä, kokemusta kun oli tuosta taidosta jo pitkältä ajalta. Luonteeltaan Erkki oli rauhallinen ja mieluummin kuunteli kuin puhui. Kaija kehui häntä kiltiksi ja perhekeskeiseksi.

Erkki haki vastapainoa työlleen mökkeilystä. Mökkimaisemissa hänen sielunsa lepäsi ja hän pääsi rakkaiden harrastustensa pariin. Sienestys ja marjastus olivat hänelle työnteon ohella intohimo. Mökkeilyyn makuun hän pääsi ensin vuokramökillä Jaalassa ja myöhemmin mökkeily jatkui omalla mökillä Kausalassa, johon hän kiirehti aina viikonlopun alkaessa.

Vielä viimeisenä kesänään voimien jo heikennettyä Erkki kävi marjastamassa kävelykepin tukemana. Niin rakasta puuhaa se hänelle oli.

Margit Valtonen

Ensimmäiset toimitilat entisessä autokorjaamossa, jossa ei ollut lämmitystä ja juoksevaa vettä. Vasemmalla Kaija (Erkin vaimo).

Pika-Lasin ensimmäinen auto, vasemmalla Aimo (Erkin veli), keskellä tytär Mona ja oikealla Erkki (1972).

Sähkömestarina jäänmurtajilla

Olen 53-vuotias Janne Lääperi Orimattilasta. Äitini, Lea Lääperin, o.s. Koskelaisen, molemmat vanhemmat olivat lähteneet Vahvialasta evakkomatkalle. Mummoni, Elsa Koskelainen, o.s. Hannola, oli syntynyt Rakkolassa ja hänen miehensä Emil Koskelainen Löytömaellä. Koskelaisen perhe asutettiin Elimäelle, jossa aloittivat maanviljelyn. Elsa-mummon miehen Emilin kuoltua vuonna 1949 mummo muutti kahden tyttärensä kanssa Tampereen seudulle kotiutuen lopulta Lempäälään.

Janne Polariksen edessä.

Minä olen syntynyt ja asunut koko ikäni Orimattilassa, missä vanhempanikin ovat asuneet koko avioliittonsa ajan. Olen alkuperäiseltä ammatiltani sähköasentaja, joita töitä tein vuodet 1990–2012 pois lukien ajat, jotka olin rauhanturvaajana Bosniassa 1998–1999 SFOR ja Kosovossa 2001–2002 KFOR.

Bosnian jälkeen 1999 minulla oli pitkään kytenyt haave lähteä laivalle sähkömieheksi ja Raumalla merikoulussa järjestetään muutokoulutusta sähkömiehestä laivasähkömieheksi. Sinä vuonna ja muutamina seuravina vuosina kurssia ei järjestetty vähäisen hakijamäärän vuoksi. Pääsin lopulta koulutukseen 2011 ja valmistuin 2012 keväällä. Opintoihin kuuluvan harjoittelun suoritin JM Otsolla.

Heti valmistumisen jälkeen menin suoraan töihin uuteen MS Mereen, jota olin Turun telakalla myös vastaanottamassa. MS Meressä olin aluksi muutaman työjakson ja seilattiin pohjoismaissa. MS Mereltä siirryin saman yhtiön MS Auraan, jonne minut oli varsinaisesti palkattu. Aurasta oli muunneltu kaapelin laskualus Saksan edustalle rakennettavan tuulipuiston kaapeleiden laskua varten. Lähdin laivan mukaan Rauman telakalta, mistä mentiin Englantiin hakemaan kaapelikaruselli ja sen jälkeen jatkettiin matkaa Saksaan Bremerhaveniin, jossa alus viimeisteltiin töihin. Auralla olin sen vuoden loppuun asti. Tunsin olevani vähän pitemmän loman tarpeessa ja sanoin itseni irti.

2013 alussa olin ensimmäisen kerran töissä jäänmurrossa Jäänmurtaja Sisulla. Eräänä marraskuisena keskiviikko-iltana vuonna 2013 minulle soitettiin ESL Shippingiltä, pääsenkö töihin heidän MS Arkadiaan (maailman suurin itsepurkava, jäävahvistettu kuivarahtialus), joka liikennöi silloin Canada (Septiles)–Brasilia (Belem) väliä ja lähtö olisi saman viikon perjantaina lentäen Canadaan.

Sähkömiehiä oli hankala saada noihin n.s. villin linjan laivoihin, kun työjaksot olivat 3 kk laivalla ja 3 kk vapaalla. MS Arkadian kyydissä seilasin tuota väliä muutamia kertoja, kun Canadaan ei jäiden takia oikeastaan pääse enää ydin-talvella. Canadassa, jossa lastattiin, lämpötila oli 20 astetta pakkasta ja Brasiliassa, jossa lasti purettiin, oli 35 astetta lämmintä. Arkadialla yliteltiin Atlantti muutamankin kerran.

Janne

Yhdessä työjaksossa haettiin Venezuelasta tavaraa Suomeen. Suomessa purettiin ja lastattiin uusi lasti, mikä vietiin Kirkniemeen Norjaan. Norjasta vietiin taas kiviaineksia Venäjälle Yamalin niemimaalle Sabettaan, johon Venäjä rakensi suurta LNG terminaalia keskelle ei mitään.

2015 marraskuun lopulla olimme USA:ssa Missisipillä, tulossa MS Arkadialla Suomeen. Silloin Arctialta soitettiin, että pääsenkö heille talveksi jäänmurtajille sähkömieheksi. Arkadia purjehti siitä Suomeen ja pääsin kotiin. Parin päivän päästä menin jo Raumalle JM Nordickaankin ja sitten olinkin talvet Oy Arctialla. Muutaman keikan tein vielä ESL Shippingi MS Alppilalla (kanssa itsepurkava kuivarahti alus). 2017 palkattiin minut Oy Arctialle vakituiseksi sähkömieheksi JM Urhoon ja välillä olin myös JM Polarisella ja JM Otsolla sähkömiehenä.

Laivasähkömestarin erikoisammattitutkinnon aloitin Raumalla 2017 syksyllä. Sähkömestarin paperit sain 2018, josta asti olen ollut Jäänmurtaja Polariksella sähkömestarina.

JM Polaris on valmistunut 2016 ja on maailman ensimmäinen jäänmurtaja, joka voi käyttää polttoaineenaan vähärikkisen dieselin lisäksi nesteytettyä maakaasua LNG. JM Polariksella on kolme azipod sähkömoottoria, 2 perässä ja 1 keulassa. Azipod voi pyöriä 360 astetta, mikä tekee murtajasta äärimmäisen ketterän.

Jäänmurtokautena, joka alkaa noin joulukuun tienoilla olemme 20 päivää töissä ja 10 päivää vapaalla, työ laivalla on 12 tunnin vuoroissa. Työ on mielenkiintoista eikä aika käy pitkäksi. Vapaa-aikana laivalla on mahdollista viettää aikaa kuntosalilla, kirjastossa tai saunoen. Henkilökuntaa laivalla on kerrallaan 17. Murtokausi kestää toukokuun tienoille. Vaikka etelässä on jo melkein kesä, Perämerellä ahtojäät voivat olla pakkautuneina monimetreiksi kerroksiksi.

Keväällä murtokauden loppuessa laivat siivotaan ja huolletaan. Kesällä laivat ovat parkissa Katajanokalla ja syksyisin niillä tehdään koeajot. Laivan päällystö pitää huolen laivasta kesäisin toparivuoroissa, eli päivystämme yksin laivalla viikon vuoroissa ja valvomme, että kaikki käynnissä olevat laitteet toimivat.

Ensimmäisen kosketukseni jäänmurtajaan olen saanut kuusivuotiaana 1977. Olin vanhempieni mukana, kun he kävivät tutustumassa uuteen jäänmurtaja Sisuun, jossa setäni luotsina työuransa tehnyt Hannu Lääperi oli silloin perämiehenä.

Olikohan se enne?

Janne Lääperi

Suomen jäänmurtajista vastaa valtio-omisteinen Arctia Shipping, jonka laivastoon kuuluu kahdeksan alusta: perinteiset jäänmurtajat Otso, Kontio, Urho, Sisu ja Voima, monitoimimurtajat Fennica ja Nordica, sekä maailman ensimmäinen LNG-käyttöinen jäänmurtaja Polaris. Suomella on pitkä historia jäänmurtajien rakentamisessa ja operoinnissa, ja se on alalla tunnettu suurvalta.

Lisätietoa Arctian sivuilta <https://www.arctia.fi/kalusto.html>

Jäänmurtaja Polaris.

Viipurin Suomalainen Kirjallisuusseura vaalii yhä perinteitä ajassa kiinni

Syyskuussa 2025 Viipurin Suomalaisen Kirjallisuusseuran (VSKS) perustamisesta tuli kuluneeksi 180 vuotta. Seuran perustehtävä on edelleen Viipuria koskevan tiedon ja tieteellisen tutkimuksen edistäminen. Seura suunnittelee ja julkaisee toimitesarjaa, järjestää jäsentilaisuuksia ja tarjoaa Wiipuri.fi-sivustolla avoimesti luettavaksi uutta tietokirjallisuutta ja erilaisia tietokantoja.

VSKS:n strategiasta

VSKS:n strategia on yleistajuisen ja tieteellisen Viipuri-tiedon lisääminen. Viipuri-tieto tarkoittaa tässä yhteydessä tutkimukseen pohjautuvaa tietämystä Viipurin kaupungin ja kulttuuriperinnön vaiheista. Teemojen näkökulmat ovat muuttuneet aikojen kuluessa poliittisen tilanteen mukaan.

Jälleen eletään ajanjaksoa, jolloin Viipuriin eikä lähialueille ole käytännössä pääsyä. Kulttuuri- ja tieteellinen yhteistyö on katkennut. Aiemmin järjestetyt jäsenmatkat VSKS:n kotikaupunkiin tai toiminta paikallisten toimijoiden kanssa eivät ole mahdollisia Venäjän aloittaman Ukrainan hyökkäyssodan ja sen takia asetettujen EU-pakotteiden takia. VSKS on sitoutunut Opetus- ja kulttuuriministeriön suosituksiin pidättäytyä yhteistyöstä venäläisten organisaatioiden kanssa. VSKS välttää turvallisuussyistä myös aktiivisia julkisia kontakteja venäläisiin yksityishenkilöihin, koska Venäjän kansalaisyhteiskuntaa on tukahdutettu ja asukkaiden sananvapautta rajoitettu. Seura jatkaa tiedon julkaisemista Viipurista ja sen lähiympäristöstä, vaikka julkaisuvaihto Venäjälle on päättynyt.

Toiminta ja jäsentapahtumat 2025

VSKS:n toiminta yleistajuisen ja tieteellisen Viipuria koskevan tiedon lisäämiseksi jatkuu, mutta painopiste suuntautuu näinä aikoina erityisesti kaupungin historian ja sen kulttuuriperinnön tutkimiseen sekä entisten viipurilaisten kokemusten esiin tuomiseen. Sen suhteen toiminta jatkuu ennallaan.

Wiipuri.fi-sivuston aktiivinen kehittäminen on jatkunut wiipuri.fi-portaalin käytettävyyden parantamiseksi. Sivustolta saa monipuolista tietoa Viipurin historiasta ja sen kulttuuriperinnöstä. Seura on juhlistanut merkkivuottaan esimerkiksi järjestämällä alkuvuodesta Aalto-yliopiston Studia Generalia -luentosarjan Viipurin arkkitehtuurista ja kaupunkisuunnittelusta.

Seuran perustamisen merkkivuosina myönnetään perustajajäsenen, valistuskirjailija Jaakko Juteinin henkisen perinnön arvokkaasta vaalimisesta palkinto. Tänä vuonna palkinto myönnettiin kirjailija Tiina Raevaaralle.

Jäsenretkellä tutustuttiin VSKS:n alkuperäisen sisarseuran Suomalaisen Kirjallisuuden Seuran toimintaan. Lisäksi on tutkimuspäivässä muisteltu viipurilaisia kirjailijoita. Hietaniemen hautausmaalla järjestettiin muistokävely viipurilaisten merkkihenkilöiden haudoilla. Perinteinen kulttuuripitoinen Lempin päivä järjestetään marraskuun lopussa Viipurin oman kirjailijan Lempi Jääskeläisen innoittamana.

Evakkoritykset Suomea rakentamassa

Toimitteista eli kirjajulkaisuista voisi nostaa esiin lokakuun lopussa julkaistun FT Tuomas Möttösen Viipurista viisii: Evakkoritykset Suomea rakentamassa. Se kertoo kansainvälisen Viipurin suurista tekstiili-, vaatetus- ja kenkäteollisuuden yrityksistä, monipuolisesta pienteollisuudesta, jotka palvelivat myös ympäröivää maaseutua. Evakuoiduilla viipurilaisilla yrityksillä on ollut merkittävä rooli monien kaupunkien taloudelliseen kehitykseen. Tuore kirja antaa kokonaiskuvan niiden kehityksestä.

Noin 20 Viipurissa perustettua yritystä jatkaa edelleen toimintaansa. Helsingissä näitä ovat mm Wahlmanin hattuliike, Hautaustoimisto Autio Oy, teeliike Oy Sergejeff ja Wiipurin korsetti. Lahdessa Torkkelin Paperi Oy ja Viipurilainen Kotileipomo. Vaasassa Kultasepänliike Salkari, Riihimäellä Havi Oy. Karjalan Romu- ja Lumppulliike on nykyisin kansainvälinen kierrätysyritys Kuusakoski Oy. Kirjan mainos seuraavalla sivulla.

Viipurin evakkoyritykset -tietokanta sisältää tietoja Viipurissa perustetuista ja toimintaansa Suomen uusien rajojen sisällä jatkaneista yrityksistä. Yritysten yhteydessä on lyhyet kuvaukset niiden historiasta.

Vuoden 2026 jäsentapahtumia

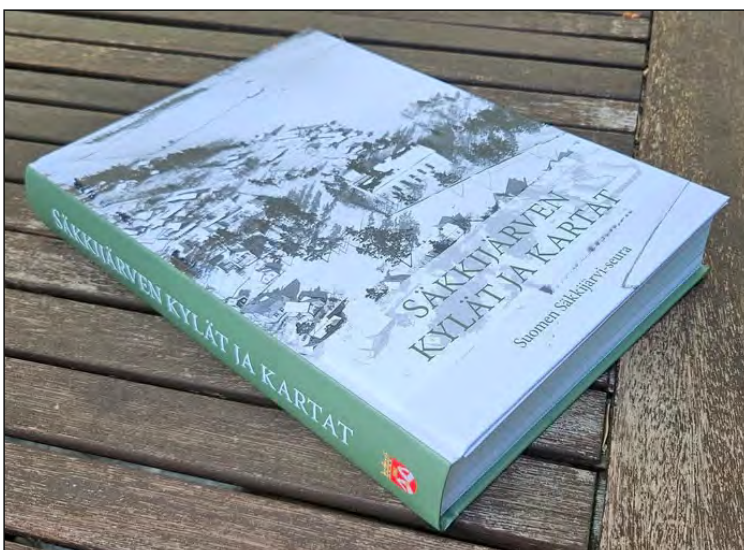
VSKS:n hallitus käsittelee vielä loppuvuodesta tulevan vuoden toimintaa. Tätä kirjoitettaessa on tiedossa jäsentilaisuuksia, joissa yhdessä julkistetaan kirjajulkaisu Urheilun Viipuri. Perinteisessä Lempin päivässä on luvassa lasten kulttuuria. Hietaniemen hautausmaan muistokävely on myös suunnitteilla.

Jäsenyys

VSKS:n toiminta rahoitetaan sijoitustoiminnan tuotoilla. Jäsenmaksua ei peritä. Lisätietoa seurasta löytyy VSKS:n sivuilta vks.net ja wiipuri.fi. Tervetuloa seuraa kaikki Viipurin seudulta juurensa omaavat ja muutkin Viipurin asioista kiinnostuneet! Mielenkiintoisia tilaisuuksia luvassa taas vuodelle 2026. Jäsenhakemuksen voi lähettää osoitteeseen [vks.sihteer\[at\]gmail.com](mailto:vks.sihteer[at]gmail.com).

Anu-Leena Koskelainen

Karjalan Liiton vuoden 2025 kirjakisan voiton vei Säkkijärven kylät ja kartat -kirja, jonka on julkaissut Suomen Säkkijärvi-seura.

Säkkijärven kylät ja kartat kansikuva

2

SÄKKIJÄRVEN KYLÄT JA KARTAT- kirja joululahjaksi

Kirja on mainio joululahja säkkijärveläisten jälkeläisille. Se avaa yksissä kansissa Säkkijärven historian ja esivanhempien asuinpaikat. Kirjaa on enää rajoitetusti myynnissä.

Kirjaa myy Suomen Säkkijärvi Seura hintaan 60 €/kpl. Jos kirja pitää postittaa veloitamme postituskuluina 12 €.

Kirjaa voi tiedustella seuran rahastonhoitaja Martti Kokolta puh 0440 657695; marttijokko@gmail.com tai Raimo Hovilta 050 3807768; raimo.hovi@outlook.com.

Säkkijärven kylät ja kartat mainos

Viipurista viisii
kirjaa saa kirjakaupoista
ja hinta on n. 40 euroa.

Viipurista viisii.
Häkli, Lallukka & Kumpp. Osakeyhtiö, Havi Oy, Oy Sergejeff Ab (F. Sergejeffin pojat ja Kumpp. O.Y.), Torkkelin Pääperi Oy (Kirja- ja koulutarvike Torkkeli) ja monia muita yrityksiä.

Talvisota merkitsi kymmenille tuhansille viipurilaisille evakkoon lähtemistä ja muuttoa eri puolelle Suomea. Vaikka Viipuri saatiin vallattua takaisin, evakkoon sieltä jouduttiin lähtemään toisenkin kerran, ja tällä kertaa lopullisesti.

Yritysten historia on samankaltainen. Yrityksiä alkoi siirtyä pois Viipurista, kun talvisota alkoi. Viipurin takaisinvaltauksen jälkeen alkoi jälleenrakennus. Kaupungin yrityselämä virkosi eloon. Yritysten mukana palasi työväkeäkin. Kesällä 1944 Viipuri menetettiin ja edessä oli lopullinen lähtö. Sotavuosina osa yrityksistä joutui aloittamaan toimintansa uudelleen kolme kertaa.

Viipurista viisii kirja sisältää esittelyt ja yrityspolun kuvaukset kaikista tunnetuista viipurilaisista evakkoyrityksistä. Kaikkiaan yrityksiä on 170. Kirjasta selviää viipurilaisten yritysten määrät, toimialat ja sijoittumiset eri paikkakunnille.

TUOMAS MÖTTÖNEN
Viipurista viisii
Viipurin evakkoyritykset Suomea rakentamassa
NOIN 350 SIVUA, KUVITETTU, SYKSY 2025.

VAHVIALA-SEURA RY

Kevätkokous ja tapahtumapäivä Helsingissä Karjalatalolla maaliskuussa lauantaina 28.3.2026.

Vahviala-juhlat järjestetään Elimäellä heinäkuun ensimmäisenä sunnuntaina 5.7.2026.

Syyskokous ja tapahtumapäivä Lappeenrannassa lauantaina 14.11.2026 Tapahtumapäiviin osallistuvilta peritään maksu ja Vahviala-seura osallistuu päivien kustannuksiin.

Seura osallistuu omalla esittelyteltalla Artjärven, Iitin ja Elimäen markkinatapahtumiin. Iitin kylätalolla järjestetään kesällä näyttely karjalaisista kansallispuvuista sekä kuvista kotiseutumatkoilta Vahvialaan.

Kannattaa käydä katsomassa Vahvialan kyläesittely Karjalatalon 20.2.2025 nauhoitteesta.
<https://www.youtube.com/watch?v=G9lq55pziJo>

Koskelaisten sukuseuran vuoden 2026 jäsenmaksut

Karjalan Liitto laskuttaa henkilöjäseniään Karjalan Kunnat -lehden yhteydessä (tai kirjeitse) vuoden 2026 alussa (25 euroa KL ja 15 euroa Koskelaisten sukuseura). Jos kuuluu vain sukuseuraan, laskutustiedon (15 euroa), saat tämän lehden liitteenä.

Koskelaisten sukuseuran kesätapaamispaikaksi ehdotetaan Vahviala-juhlia Elimäellä.

Sukuseuran pöytästandaari

Standaari maksaa 40 euroa. Sen on suunnitellut Pentti Sipiläinen vuonna 1993. Taivaansiniseen taustaan puna-mustalla pohjalla oleva hopeinen palkki hakoineen kuvaa luoteesta kaakkoon virtaavaa Koskelan jokea, joessa olevaa saarta sekä viljatähkä viitteenä maan viljelykseen.

Viirin voi tilata Päivi Heimolalta
p. 0400 952 112 tai [paivi.heimola\(at\)expodos.fi](mailto:paivi.heimola(at)expodos.fi)

Koskelaiset

Vastaava toimittaja
Päivi Heimola
[paivi.heimola\(at\)expodos.fi](mailto:paivi.heimola(at)expodos.fi)
0400 952 112

Suunnittelu

Vuokko Mäki
[vuomak\(at\)saunalahti.fi](mailto:vuomak(at)saunalahti.fi)
045 893 6290

Taitto/Paino

Kirsi Järvinen
Mainio Print Oy
Vanha Yhdystie 18 B,
04430 Järvenpää
www.mainioprint.fi

Julkaisija

Koskelaisten sukuseura ry
Tilausmaksu sisältyy jäsenmaksuun.
Pankkitili: IBAN: FI54 5358 0620 3844 01
BIC: OKOYFIHH

Osoitteen, sähköpostiosoitteen ja jäsenyyden muutokset:

Marjatta Larsio
[marjatta\(at\)larsio.fi](mailto:marjatta(at)larsio.fi)
050 357 6831

Kannen kuva.

Lottapatsas
Kuva Margit Valtonen